

Hovädzie na šťave, polícia a nesmierne hladný kocúr.

Babuška je čoraz mrzutejšia. Postáva v kuchyni, každú chvíľu hodí pohľad do okna a následne tak prudko mykne hlavou, až sa jej rozkmitá pozoruhodne veľký drdol.

„Kde tá Anna s tým deckom toľko trčí?“ mrmle si popod nos a zároveň odťahuje hrnce zo sporáka. „Keď toľko čakať, jedlo potom už nie dobrrré.“

*Jedlo už nie dobré? Ale to by predsa bola škoda, pretože to, čo tu práve babuška ukuchtila, naozaj vonia vyslovene vábne a ja dúfam, že sa mi z toho ujde. Podľa všetkého je to jedlo uvarené prevažne z fajnovej hovädziny, a keď si naň čo len pomyslím, hneď sa mi zbiehajú slinky v ústach. Je to hovädzie na šťave, ale označuje sa to aj čudným názvom *stroganov*. Babuška nám už také varila a chutilo to vskutku skvele. A vôbec, babuška je skvelá kuchárka. To, že v poslednom čase tak často kraľuje v našej kuchyni, ako člen tejto rodiny iba vítam.*

Ja Winston Churchill, jedinec veľmi ušľachtilého čierneho plemena „britská krátkosrstá mačka“, sa vyznačujem zvlášť dobre vyvinutými chuťovými bunkami, a tak radno, aby sa mi pripravovalo výlučne čerstvé žrádlo. Tak ma možno udržať v dobrej nálade. A to sa babuške vždy podarí. Práve preto si túto staršiu dámu nesmierne vážim.

Moji ďalší spolubývajúci, samí ľudia, nebývajú však vo vzťahu k babuške vždy vo všetkom zajedno. Napríklad taký profesor Werner Hagedorn, jediný muž v mojom okolí. Keď sa naňho babuška zlostne pozrie, pretože nechal po sebe porozhadzované knihy, si krátko nato niekedy zhlboka povzdychne. Predpokladám, že vtedy si spomína na časy, keď žil vo svojom veľkom byte sám (respektíve so mnou) a mohol nechávať veci pohodené, ako sa mu chcelo. U nás býval vždy pokoj – no, idylka.

Náhla zmena nastala vtedy, keď Werner prijal novú gazdinú Annu. Pristáhovala sa k nám aj s dcérou Kirou. S týmto trinásťročným dievčaťom vnikol do nášho domova zrazu normálny život. Predtým som všetku tú jednotvárnosť spokojne prijímal, zrazu som však pochopil, že môj dovtedajší život bol dosť nudný. Kira sa stala mojou najlepšou kamarátkou a vyriešili sme spolu dokonca aj skutočné kriminálne prípady. Deti a mačky sú mimoriadne skvelí detektívi – a keď spolupracujú, sú priam neprekonateľní.

A čo s tým všetkým má spoločné babuška? Je to jednoducho Kirina ruská stará mama a od istého času tiež býva u nás. Pôvodne sem prišla len na niekoľkodňovú návštevu. Potom však dospela k názoru, že je tu nevyhnutne potrebná jej pomoc, pokiaľ ide o výchovu dieťaťa (Kiry) a celkový spôsob života. Skrátka – zostala tu.

Annu to nijako nenadchlo (a Wenera ešte menej) – už sa jej totiž nežiada bývať s matkou. Neviem síce prečo, ale ľudia, keď dospejú, zjavne nebývajú radi so svojimi rodičmi. Dobre, veď my mačky musíme zväčša opustiť svoju rodinu ešte ako malé. V zásade by som však nemal nič proti tomu, keby si tu so mnou vo Wernerovom byte lebedila aj moja mama. Aj keď na rozdiel od babušky vôbec nevie variť.

Teraz babuška rozhodným krokom prechádza popri mne po chodbe. Vari sa nechystá von na ulicu hľadať Annu s Kirou? Nie, má namierené iba k telefónu položenému na skrinke pri dverách do obývačky. Rázne vyťuká číslo a priloží si slúchadlo k uchu.

„Negodnica takaja, gdeže ty? Počemu ty ne podchodiš k telefonu?“

Keď babuška niekoho karhá po rusky, znamená to, že je naozaj našťvaná. Za normálnych okolností sa snaží rozprávať po nemecky. Ja s tým problémy nemám, lebo v ruštine som doma, a tak napríklad aj teraz viem to, že babuška je našťvaná preto, lebo Anna

nejde k telefónu. A odkiaľ viem po rusky? Nuž, to je naozaj dosť dlhý príbeh. V zásade ide o to, že raz, keď sme sa s Kirou ocitli v búrke, vymenili sa nám telá. No, fakt, hoci to vyznieva tak neveriteľne. Našťastie, časom sa to dalo do poriadku, ale zopár ľudských schopností mi zostalo. Odvtedy nielenže ovládam ruštinu, ale viem aj čítať a rátať. Aj písať by som vedel, len na to nie som uspôsobený. Keď som bol, išlo to.

Babuška sa ku mne nakloní. „Nože poď, kocúrr,“ vraví ráčkujúc. „Aj keď Anna a Kira meškať, my už najemesia. Aj ty si dáš trochu strroganova? On veľmi dobrý.“

Nadšene zavrčím. Skvelý nápad! Ak obidve premeškajú obed, ostane toho viac pre mňa. Babuška vždy bežne ráta aj s jedným kúskom mne, ale zdá sa, že tentoraz sa rozhodla naložiť mi do misky riadnu porciu. Presne tak, ako sa mi žiada.

Babuška opäť zamieri do kuchyne a ja sa vlečiem za ňou. A keď je namieste, položí na pracovnú plochu stola moju misku, siahne po naberačke a...

V tej chvíli začujem otváranie dverí bytu. Anna a Kira sa vracajú domov.

Babuška vzápätí odloží naberačku a vracia sa na chodbu. Ach, nie! Veď to predsa značí, že pre mňa teraz už neostanú ich porcie stroganova! Najprv sa tie baby celé hodiny kdesi flákajú, a práve teraz, v rozhodujúcej chvíli, sa tu musia objaviť! To je ale nehoráznosť!

„Stará mama, stará mama! Len si predstav, dnes bola v škole polícia!“ Takto hlučne vchádza do bytu Kira a vzápätí pustí na podlahu svoju školskú tašku, čím si vyslúži napomínaciu reakciu starej mamy – jej zdvihnuté obočie. Babuška totiž neznáša, keď sa veci nedajú okamžite tam, kam patria. A školská taška predsa nepatrí na zem, ale do detskej izby!

Kira sa však nestará o zdvihnuté obočie starej mamy, ale vzrušene rozpráva ďalej. „Do Školy Sofie Schollovej sa včera v noci vlámali zloději! Ukradli odtiaľ celý trezor. Stalo sa to v riaditeľni a vybúrali zo steny celú tú pancierovú skrinku! A potom s tým lupom utiekli. Šialené, však?“

Mňau! Je to také vzrušujúce, že v prvom momente som dokonca aj zabudol na hlad. Škola Sofie Schollovej je hneď vedľa evanjelického gymnázia, ktoré navštevuje Kira. Kým Kirino gymnázium s jeho bielou fasádou a vežičkami vyzerá ako zámoček, Škola Sofie Schollovej je masívna červená budova. Zopár ráz som pred ňou stál, keď som čakal na Kiru. Školy sú navzájom prepojené a niektoré špeciálne priestory (dielne, cvičebne, zariadenia pre krúžky) majú spoločné. Len ťažko si viem predstaviť, ako z tejto obrovskej a nedobytej budovy, pôsobiacej ako pevnosť, zloději vynášajú trezor.

Lenže babušku Kirin opis udalosti až tak nezaujímá. „Poď do kuchyne a sadni k stolu. Inak ti vychladne jedlo.“

„Stará mama, vzala si vôbec na vedomie, čo som ti práve povedala? V škole boli lupiči!“

Dimitra Kovalenkova voľky-nevoľky čosi zahundre a pokýve hlavou. „*Da, da,*“ povie nakoniec. Po rusky to značí *áno,áno*. „Pochopila som to. Len nechápem, prečo vy takto oneskoriť. Vari od teba polícia potrebovala nejakú pomoc, dieťa moje?“

Prv než by sa tu Kira zmohla na nejakú odpoveď, odpovedá babuške Anna, ktorá sa medzičasom tiež objavila v predsieni. „Nie, mamuška, od nej nie, ale odo mňa. Kira iba čakala na mňa.“

„A to už ako? Ty si azda pomáhala policii?“

„Presne tak. Polícia dnes napoludnie vypočúvala všetkých, čo majú kľúč od vchodových a priechodových dverí. Páchatelia sa totiž museli nejako dostať do školskej budovy. Aj do riaditeľne.“

„A ty máš taký kľúč?“

„Mám. Vo štvrtok popoludní mávam v aule nácvik s celým orchestrom. Je teda jasné, že kľúč potrebujem, aby som po skončení mohla zamknúť.“

Áno, to sedí. Vždy vo štvrtok sa Anna vracia domov neskoro. Viac ako gazdinou je teraz totiž učiteľkou hudby. Bola ňou už v Rusku, odkiaľ sem aj s Kirou prišla pred piatimi rokmi. Konkrétne z Omska, kde učila deti spev a hru na klavíri. Odvtedy, ako sa (mimo chodom: vďaka Kire, mne a mojím dvorovým mačacím parťákom) dostal do väzenia bývalý učiteľ

hudby z Kirinho evanjelického gymnázia, je tam učiteľkou hudby Anna. Nepracuje na plný úväzok, ale v tomto období tam býva čoraz častejšie. Na riadenie Wernerovej domácnosti jej už neostáva dosť času.

A preto tu teraz, vďaka bohu, máme babušku. Keď Anna pracuje v škole, chopí sa babuška prachovky a varechy. A keď práve neupratuje ani nevarí, prís-nym okom dohliada na Kiru, aby si urobila úlohy. Alebo hrá na klavíri. Tiež bravúrne. Vlastne je vždy tam, kde treba niečo urobiť. Je to veľmi praktické, pretože nateraz býva v malej Wernerovej pracovni, takže do priestoru svojho ďalšieho pracovného nasadenia to nemá nikdy ďaleko. Len chudák Werner musí byť teraz aj so všetkými knihami, spismi, rá-rohami a celým písacím stolom zložený v rohu obý-vačky. Môj Werner to však znáša statočne a vraví, že ide o provizórium do času, až si babuška konečne nájde nejaké vlastné bývanie. Podľa mňa je to celkom dobrá vyhliadka. Aj keď netuším, čo je to pro-vizórium.

A ešte jedno teraz neviem. Kedy mi konečne naložia do misky aspoň trochu stroganova? Hlad sa mi totiž medzičasom poriadne vystupňoval. Títo ľudia akosi neberú na vedomie moje vrčanie. A to, čo tu teraz škvŕka, je práve môj žalúdok.

Žiaľ, nik si ma tu nevšima. Namiesto toho Anna pokračuje vo svojom opise policajnej akcie, pričom stále

postáva na chodbe. „Vypočúvali nás každého osobitne, čo, samozrejme, muselo dlho trvať. Chceli vedieť, či nebolo nikomu nič podozrivé a či nik z nás niekomu nepožičal kľúč alebo či ho nestratil.“

„A ty si niečo také urobila?“ zisťuje babuška.

Anna pokrúti hlavou. „Nie. Je to predsa hlavný kľúč a hodí sa do všetkých dverí školy. Jednej i druhej. Chránim si ho ako oko v hlave!“

„Potom je teda všetko v poriadku. A teraz ideme jesť,“ oznámi babuška tónom, ktorý nestrpí odpor. Ale kto už by sa pri takomto chutnom jedle na nejaký odpor zmohol? Ja teda určite nie!

Kira vyvráti oči, ale potom sa presunie do kuchyne a sadne si za stôl. Len čo jej stará mama naloží na tanier veľkú porciu, jej myšlienky sa opäť začnú krútiť okolo lúpeže. „Vieš ty vôbec, stará mama, že toto bola už tretia lúpež trezora, ku ktorej tu došlo za posledné štyri týždne v školách tohto mesta?“

„A odkiaľ by som to tak asi mohla vedieť?“ pýta sa babuška. Podľa mňa je jej reakcia celkom namieste, veď napríklad ani ja som o ničom takom nevedel. Vôbec nič! A pritom nepreháňam, keď konštatujem, že som všeobecne považovaný za mimoriadne všestranného a dobre informovaného kocúra.

„Tak veru,“ vykladá Kira ďalej s vážnym výrazom tváre. „Tí lupiči už ukoristili obrovské množstvo peňazí. Údajne len v samotnej Škole Sofie Schollovej

bolo v trezore päťtisíc eur – to predstavuje celotýždenný príjem školskej jedálne!“

Anna prikývne a babuška vyvalí oči.

„No, a personál kuchyne je z toho celkom zúfalý,“ pokračuje Kira. „Veď za čo sa teraz nakúpia suroviny na varenie?!“

Ach, sardinkáňoš! Situácia je vážna. Takže tie decká sa tam už teraz ani nebudú môcť stravovať! Veď určite nemá každé z nich také šťastie ako Kira, ktorej stará mama takmer denne uvarí kompletné jedlo. Nervózne švihnem chvostom z jednej strany na druhú.

Anna sa zasmeje. „Nože pozrite, zdá sa, že Winston nám z toho zostal priam nešťastný. Keď ide o žrádlo, nepozná žarty. Nalož mu, Kira, do misky trochu mäsa.“

Konečne! Aj keď je osud personálu školskej kuchyne taký poľutovaniahodný, som rád, že konečne si tu niekto spomenul aj na mňa. Kira naberie za plnú naberačku rozvoniavajúceho chutného obsahu, naloží mi to do misky, ktorú mi potom položí hneď vedľa mištičky s vodou. Žiadostivo sa do toho pustím – je to jednoducho nesmierne lahodné.

„Ten kocúrr stále hladný,“ konštatuje babuška. „No, naozaj mu chutí, ale keď príliš stučnie, bude musieť držať diétu.“

Čo to znamená „príliš stučnieť“? Som predsa celkom akurát a pravdepodobne v najlepšej životnej forme!